

ما به چه معتقدیم؟

علامه حاج شیخ محمد باقر علم الهدی رحمته الله

تحقیق

مؤسسة عالم آل محمد رحمته الله المعارفیه

سرشناسه: علم الهدی، محمدباقر، ۱۳۳۱-۱۳۸۹.
عنوان و نام پدیدآور: ما به چه معتقدیم؟/ محمدباقر علم الهدی.
مشخصات نشر: مشهد: ولایت، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۵۶ص؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک: 978-964-6172-75-3

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: اصول دین -- به زبان ساده
موضوع: شیعه -- عقاید
موضوع: فرق دین -- به زبان ساده
رده بندی کتبی: ع/۵/۲۱۱BP۸۱۴م
رده بندی دیوانی: ۲۹۷/۴۱۲
شماره کتابخانه ملی: ۳۶۳۸۶۷۱

انتشارات ولایت

اسم کتاب: ما به چه معتقدیم؟

مؤلف: علامه حاج شیخ محمد باقر سلم الهمدانی

تحقیق: مؤسسه عالم آل محمد علیه السلام المعاریه

صفحه آرایشی: جواد جعفری

ناشر: انتشارات ولایت

چاپ اول: ۱۳۹۵ش (۱۴۳۸ق - ۲۰۱۷م)

تعداد: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۱۷۲-۷۵-۳

مرکز پخش: مشهد، انتشارات ولایت، تلفن: ۰۹۱۵۱۵۷۶۰۰۳

مشهد، انتشارات نور الکتاب، چهارراه شهداء، نبش پاساژ گنجینه، تلفن:

۰۵۱.۳۲۲۲۳۱۳۰

قم، خیابان معلم، انتشارات دارالتفسیر، تلفن: ۰۲۵.۳۷۷۴۴۲۱۲

تهران، خیابان شریعتی، رویروی ملک، خیابان شبستری، خیابان ادیبی، پلاک ۲۶،

انتشارات نبأ، تلفن: ۰۲۱-۷۵۵۰۴۶۸۳

فهرست

۹	مقدمه تحقیق
۱۳	مقدمه
۱۵	اثبات صانع
۱۵	راه نخست: دلیل عقل
۱۷	راه دوم: فطرت
۱۹	توحید
۲۵	عدل
۲۹	جبر و تفویض
۳۴	نبوت و اثبات خاتمیت پیامبر ﷺ
۳۸	امامت
۳۹	نخستین دلیل: عقل

۳۹ دومین دلیل: راهنمایی قرآن

۳۹ امامت از دیدگاه اهل سنت

۴۳ مصونیت پیامبر و امام

۴۴ معجزه

۴۷ معاد

۵۱ کتابنامه

۵۳ چکیده عربی انگلیسی

۵۵ بیان مؤسسه

مقدمه تحقیق

بسم الله الرحمن الرحيم
قال رسول الله: إِذَا مَاتَ الرَّجُلُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثَةٍ
صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ وَعِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ وَوَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ.
پیامبر ﷺ فرمود: کسی که از دنیا برود، عمل او منقطع
می‌گردد، مگر از سه چیز: صدقه جاریه‌ای که از خود به
یادگار گذاشته و دانشی که مردم از آن بهره‌برند و فرزند
صالح و شایسته‌ای که برایش دعا کند.

از عواملی که سرنوشت زندگانی ابدی و بهر حال بستگی دارد اعتقادات
صحیح است که با تمسک کردن به ثقلین به آن دست یافته باشیم. این
نوشتار بر اساس اصول اعتقادی که بر اساس تعالیم الهی است، تنظیم
شده است.

دانش و علمی که از ناحیه اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام برسد

۱. *إرشاد القلوب إلى الصواب*، ج ۱، ص ۱۱۴؛ *مستدرک الوسائل*، ج ۱۲، ص ۲۳۰، ح ۶

اصول واقعی دین خداست و کسی که واسطه در این راه باشد اوست که مصداق بارز همین حدیث و احادیث تعلم است.

مرحوم علامه حاج شیخ محمد باقر علم الهدی استادی بی نظیر و میر شناخت مردم با خدای خویش بود. و چون این اثر اعتقادی به صورت مخبر برای استفاده همگان تدوین شده است ما بر آن شدیم که در ارزی کامل کردن به زحمات استاد این اثر را با تحقیق و ترجمه به زبان های عربی، انگلیسی و اردو در اختیار عموم جامعه قرار دهیم تا با نشر و پخش ملل بین آثاری دیگران هم از فیوضات علمی این عالم فرهیخته بهره ببرند شاید توانسته باشیم حق کوچکی از وظیفه شاگردی را ایفا کرده باشیم. و به جهت این که برای بعضی از خوانندگان زبان های دیگر ممکن است کار آیی نداشته باشد، به صورت تک زبانه (فارسی) تجدید چاپ نمودیم.

مرحوم استاد دوران تحصیل خود را در محضر اساتید ارزی از علماء گذراند که از جمله اساتید ایشان می توان به افرادی نظیر: آیه الله شیخ حسنعلی مروارید، آیه الله شیخ محمد باقر ملکی میانجی، آیه الله میرزا جواد طهرانی، آیه الله شیخ علی نمازی شاهرودی، آیه الله شیخ علی فلسفی و آیه الله سید محمود مجتهدی سیستانی اشاره نمود.

از مرحوم استاد اثرهای زیادی باقیست:

- خورشید اسلام چگونه درخشید؟ (شش جلد).
- کمال هستی در عصر ظهور.
- شفاعت (سه جلد).
- حضرت حمزه علیه السلام، مدافع حق.
- البداء آیه عظمة الله.
- سد المکر علی منکر عالم الذر.
- سد المکر علی القائل بالقدر.
- البصيرة والعمل فی کلام الباری وأولی النهی.
- حدیث النفس فی الحدیث أهل البيت علیهم السلام.
- النبی وآله علیهم السلام کلهم نور حد.
- معرفة الله.

سرانجام این یگانه در روز ششم ربیع الثانی ۱۴۳۱ مصادف با ۱۳۸۹ دارفانی را وداع گفت و دروادی کربلا جای گرفت.

آنچه پیش روی خواننده عزیز و گرامی است سلسله دیرینه ای است که در یک سفر تبلیغی به شهرستان اراک برای گروهی از دانشجویان در تاریخ ۱۳۷۵/۳/۲۹ مطابق با اول صفر ۱۴۱۷ قمری ایراد شده است. به همت صدیق ارجمند حجة الإسلام والمسلمین شیخ حسن کاشانی جمع آوری گردیده است.

لازم به ذکر است آن چه در پاورقی ها آمده، اضافاتی است که دوست گرامی حجة الاسلام و المسلمین شیخ امیر فخاری و همچنین عزیزان در مؤسسه معارف عالم آل محمد علیه السلام به آن افزوده اند، اگر کاستی صورت گرفته است ما را در زدودن آن یاری فرمایید.

در اسرار از همه عزیزانی که در به هم رساندن این اثر نقشی داشته اند، کمال تشکر و قدردانی را می نمایم.

مربی اعدادی خراسانی

مصادف با رحلت بی بوج حضرت معصومه علیها السلام ۱۴۳۶ ق

مشهد الرضا علیه آلاف التحية والثناء

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على اشرف الأنبياء والمرسلين
ابى القاسم محمد وآله الطيبين الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم
اجمعين من الآن إلى يوم الدين

- ستایش و سپاس خدایی را که تمیای را بر فطرت خداشناسی آفرید و نعمت‌های گوناگون و بس فراوان به آن ارزانی داشت و دلایل محکم و روشن بر اثبات توحید و دیگر مسائل اعتقادی، اختیارشان قرار داد تا آنان از ظلمت جهل و گمراهی بیرون آیند.

یادآوری

پایه های اعتقادی هر انسانی باید بر اساس عقل و فطرت و وجدان صحیح استوار باشد از این رو دین مقدس اسلام اجازه نمی‌دهد که آدمی بدون دلیل و برهان به چیزی معتقد شود و از طرفی می‌دانیم که همه افراد بشر از داناترین گرفته تا کرد پشت کوه، از هر نژاد و طایفه که باشند از جهت تکلیف با یکدیگر مساوی هستند یعنی همه مکلف به

فراگیری عقائد صحیح و سپس به پرستش آفریدگار جهانیان می‌باشند بنابراین دلایل خدانشناسی باید محکم و در عین حال بسیار ساده و قابل درک برای همگان باشد و به هیچ وجه نیازی به آشنایی با معلومات گوناگون و فراگیری اصطلاحات پیچیده و مبانی نادرست فلسفه و عرفان نداشته باشد تا همه ملل و طوائف از عالم و جاهل بتوانند آن را به آسانی بپذیرند و ایمان بیاورند زیرا:

اولاً: فراگیری فلسفه و عرفان برای مردم بی استعداد و نیز گرفتار اصلا مقذور و امکان پذیر نیست.

ثانیاً: با توجه به مکافات بودن همه مردم، جایز نیست انسان مدتی به بهانه فراگیری علم در ظلمت کفر و الحاد و زندقه باقی بماند.

ثالثاً: راه فلاسفه و عرفا غلط است زیرا فلسفه و عرفان خدای موهوم و متخیل را که موضوع و مخلوق وهم و خیال است معرفی می‌کند که آن طبق آیات و روایات مردود است. اما انبیا و پیشوایان دین، مردم را از راه وجدان و فطرت سالم و بیدار ساختن عقل‌های خفته و دلایل روشن به پذیرش و ستایش خدای واقعی که برتر از وهم و خیال و عقل است دعوت می‌نمایند.^۱

۱. برگرفته از خطبه اول نهج البلاغه، ص ۴۳ آن جا که می‌فرماید:

... پروردگار متعال رسولانش را به سوی مردم برانگیخت و پیامبرانش را پشت سر هم فرستاد... تا عقل‌های خفته مردم را برانگیزانند و بیدار کنند....